

i Sessjonen 1855—56. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at den ærede Rigsdagsmand under disse Forhandlinger sagde, som det vil sees af Tidenden for den nævnte Sessjon Sp. 992: „Muddre de billigt, saa er det godt for os, og muddre de sig selv fattige, saa kommer det ikke os ved;“ dengang vidste den ærede Rigsdagsmand naturligviis ikke, hvem der vilde blive Entrepreneur. Den samme ærede Rigsdagsmand har for to Dage siden foreholdt mig, at det ligesaavel er Regjeringens som Rigsdagens Pligt at være økonomist; han gjorde det i en efter min Mening aldeles uberettiget Hovmestertone, og tillige paa urette Sted, thi det var netop i Anledning af et Spørgsmaal, hvor jeg var gaaet saa vidt i Økonomi, at jeg havde ladet vakante Embeder henstaae ubesatte, fordi der var Mulighed for, at der kunde indtræde en Forandring med Hensyn til dem; men afsæet fra Formen og Diebliffet, hvori denne Bemærkning blev fremsat, saa har den ærede Rigsdagsmand fuldkommen Ret i, at det er ligesaavel Regjeringens som Rigsdagens Pligt at see paa Statskassens Interesse, og det er af den Grund, jeg modsætter mig det her af ham stillede Underandringsforslag. Jeg gjentager, at jeg havde haabet, at Thinget i det Hele og jeg selv skulde have været forstaaende for denne lidt hyggelige Debat, men selv Dunster skal man altid gaae lige paa Livet, saa forsvinde de.

Jeg skal endnu kun udtale et Par Ord om de andre Endringsforslag, der ere stillede. Naar der er forlangt 10,000 Rb. til Undersøgelser med Hensyn til Jernbanearbeider, da maa det jo vel erindres, at dette naturligviis er en Sum, der ikke bruges, medmindre den er nødvendig; men at en Bevilling af 5000 Rb. ikke vil kunne forslaae, kan jeg allerede nu med største Bestemthed sige, thi hvad end Udfaldet bliver af de Jernbanesager, der foreligge, saa er Landet dog kontraktmæssig forbundet til at lade foretage ganske specielle detaillerede Nivellementer, Opmaalinger og Beregninger med Hensyn til den Linie, som vedtages. Jeg forudsætter nemlig, at man ikke vil komme til, med Udelukkelse af alle andre Hensyn, at vedtage den rene Østbane; den er nivelleret og om den er der affluttet Kontrakt, men der er foreholdt Forandringer i Henhold til Loven og

sagt, at der, hvor Linien vil komme til at gaae, skal først foretages Nivellementer osv.; det paaligger altsaa Regjeringen at skaffe alle disse detaillerede Undersøgelser tilveie, men det vil ikke kunne præsteres for 5000 Rb. Der kan ikke være den allerfjerneste Tvivl om, at disse Undersøgelser skulle og bør foretages, og forsaavidt altsaa den bevilgede Sum ikke slaaer til, saa er det ligefrem Regjeringens Pligt at opføre et Beløb dertil paa Tillægsbevillingen; men selv afsæet fra denne Forpligtelse, som Staten saaledes kontraktmæssig har paataget sig, er der intet Spørgsmaal om, at der bør foretages Undersøgelser med Hensyn til et saa stort Arbeide, naar der dertil foreligger Grund. Jeg skal saaledes bemærke, at jeg i Anledning af de Øtringer, der her ere faldne angaaende Striklinien, velsigelig har anmodet to Ingeniører om at undersøge og gjøre en Kalkule over de forskjellige Forslag, der her vare antydede, og jeg mener, at dette er ikke blot rigtigt, men tillige i høi Grad loyalt imod de ærede Medlemmer, der have henkastet Ideer, men naturligviis ikke kunne byde nogen Garantier for, at disse Ideer lade sig udføre, og endnu mindre for hvilken Priis de lade sig udføre. Der vil altsaa om saa Dage foreligge Oplysninger om Terrainforholdene Østen for Snoghøi, om Veien gennem Skoven osv. Der næst har jeg i Anmærkningerne tilladt mig at gjøre opmærksom paa, at der er et overmaade vigtigt Spørgsmaal at undersøge, nemlig Spørgsmaalet om Dampfærger, som uden Omladning kunne overføre lastede Jernbanevogne over Store og Lille Belt; thi kunne saadanne ikke erholdes, er vort Jernbanesystem i højeste Grad brostfældigt, idet enhver Mulighed for Gods-transport vil være udelukket, naar Værerne skulle omlades. Det er altsaa et Spørgsmaal af den allerstørste Betydning, thi derpaa vil Jernbanens Værd og Rentabilitet for en stor Deel beroe. Nu er det vist, at ikke alle Undersøgelser koste Penge, og jeg har allerede tilveiebragt mange Oplysninger fra forskjellige Folk, men at Forholdene ogsaa skulle sees af danske Dine, er ganske klart; jeg har saaledes underhandlet med en Søofficeer, som jeg, i alt Fald med billige Reiseomkostninger, da han er i England i Marinens Tjeneste, har faaet til